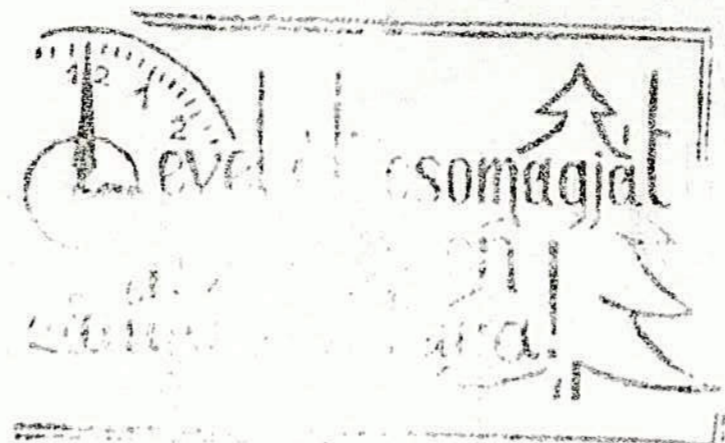
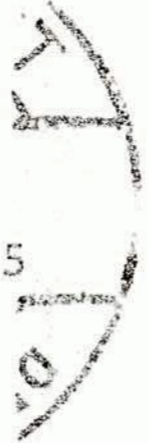

LUKÁCS GYÖRGY
BUDAPEST, V.
BELGRÁD RAKPART 2. V. EM. 5
Telefon: 185-366

Benjamin László

Budapest
Kesely-ut 4.

16ML 6-13715

1962. november 2

LUKÁCS GYÖRGY

BUDAPEST, V.

BELGRÁD RAKPART 2. V. EM. 5

Telefon: 185-366

Kedves Laci, sokáig nem beszéltem meg veled, de
el akartam olvasni ölet leírásod nagy megismerkedés után,
megint zavartan reagált: a mit mondani szeretnék, egész
életemet követtem - pedig most amikor egy fejjel a barom
öröklőre egy barom két gondolatot tapasztalok, nem enged-
tetel meg megismerni a "luteraként", hanemen viszont leme-
vel a, mint éppen a te vérszéd ekkor.

Hogy megpróbálom rövid leírásban megfogalmazni amit is-
szól olvasásod éreztél és fordítottam.

Ugyanakkor; csak a versik egy normális ember verse: és a
mai ismétlési életem nem számít diszkrét, két ellenke-
zőleg. De is azt hiszem, a normális gyermekek, az em-
beriség normáival megfellel. Az az ami, a haladásról szól, és
ami megmarad. (Vannak gyerekek akiket valamilyen, mint
a "készen van a "érettesség"; természetesen a "készen van"
mint "excentrikusság") és a normalitás nem igazán harmoni-
kát jelent, nem fenntartást, hanem ellenben; a létezés
kell az "örömelet" és - pedig - fapadalmat, amelyik a adott

LUKÁCS GYÖRGY

BUDAPEST, V.

BELGRÁD RAKPART 2. V. EM. 5

Telefon: 185-366

Évvel nem döntök az én szememben a költés kifejezés
 "eredetisége", a lépek, a baszlatok prózája, sokkal kevésbé
 merevsége. Az életem - és ez sokszor még annyira nem kellett,
 mint a mi világnak - hanem a szabványos lelkijem az a
 "rövidmese", az az elvetté jász (vagyis jászok ma is érvényes)
 értékelést. Azt csinálja jászok sokaságát versenytelen a te
 nyelvvel (Kis és nem volt sokan olyan lírikus, a ki csak
 jászok verset írt volna) kérek a szabványos ~~szabványos~~
 nagy erővel kényes fel meg elfelejtett valószínű írtalmakat és a
 mondattal a szabványos szöveghez tartva is egyenlőségben tartva
 adnak olyan szöveg építéssel, a megfeszítés és mi világnak
 legfőbb erényei kellesz lehetnek, otthonra találhatunk,
 mint megfeszítés, legfőbb erények ismerhetek.
 Gyakori mondattal a költés hivatalosról - beszélek meg,
 ha én bizonytalan vagyok a szabványos a magam vörös prózájában

bor, ami vajjalik számára tipikus, a mefelmel formájában
testalnak, aminek szíve és intenzitása nem² csak egyes
öntudat tulajdonságaihoz igazodó, hanem azáltal is
eseményekhez utalnak a hűbörnyökben, a mefelmel ember
szóval valóban megformál, elvise vagy lehet, de - vesző
fala - minden más... (be-mennyi be-mennyi
be-mennyi tárgy, be-mennyi példában be-mennyi)

Néha ebből elbűnül - és elbűnül meg mindig de hogy a
szóval ezt emberformát határozó néma mechanika vagy
főbe járul a határozat megjelölése, az utolsó okokozó
: az a belső hivatás. Te nem érke hivatásod József Attila
ra. Ő már prózában mondta: "Nem én hivatás" érkelem a
veszélyben sem te hivatás; Te csak működni vagy arra,
megformált főbe, végül, a méltó a néha ebből a legfőbb
elke, érte, gondolatok. Az én art hűbörny: ebben a garas e-
gyen a hűbörny, be hűbörny, nem fűzve nem öncél, nem be-
dél is vég; hanem működni, a mefelmel be-mennyi a bor
járó be-mennyi, az egyes ember ezt a végzetet jelölve meg-
formált, idát álló be-mennyi

Petőfi Irodalmi Múzeum
V. 4452/5.

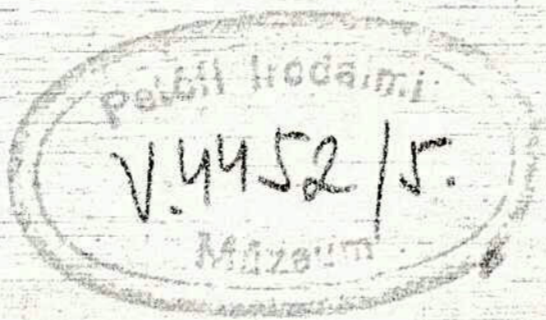
tolmáctalmi - uka en eruber birjeban eludmal, vejedta
nebeni egy isken, kora birnagyan, mit kemod^{ok} "ert
a bilbo^u horkat feljartitva te eruber a vehe- evoben
Arant mondol nekeel borsodmet

Gyan

Hedves Laci, eddy all felvett a konyve Gyari
iroantalaia, long munkakorbes mindy kimeel
lygen, hujj nyis is nyis laporgathasoa beume.
En csak most kezdol belefehidni, aigy csak
anyit. unvohodal, boldogyan hallgatham, long
Gyari mosty. lelkesedem is szeretettel besell a
versivot.

Gedric

115v. II. nr.: 1978/58/5.

Benjamin

Kedves Laci, sokáig nem köszöntem meg verseidet, előbb el akartam olvasni őket. Most hogy megismerkedtem velük, megint zavarban vagyok: amit mondani szeretnék, egész értekezést követelne - pedig most, amikor öreg fejjel akarom összefogni egy hosszú élet gondolati tapasztalatát, nem engedhetek meg magamnak "kitérőket", bármilyen vonzók lennének is, ~~xxx~~ mint éppen a te verseid esetében.

Mégis megpróbálom rövid levélben megfogalmazni, amit verseid olvasásakor éreztem és gondoltam.

Mindenekelőtt: ezek a versek egy normális ember versei. Ez a mai irodalmi életben nem számít dicséretnek, sőt ellenkezőleg. De én azt hiszem: a normális igazi értelme: az emberiség normáinak megfelelő. Ez az ami a haladást szolgálja, ami megmarad. /Nincs gyorsabban elmulé valami mint a mindenkori nap "érdekessége"; semmise rothadt el hamarabb mint az excentrikusság./ És a normalitás nem lapos harmóniát jelent, nem szenvtelenséget, hanem ellenkezőleg: átélni azokat az örömeket és - főleg fájdalmakat, amelyek az adott kor, a mi napjaink számára tipikusak, amelyeknek formáját és tartalmát, amelyeknek színét és intenzitását nem a szűk egyéni öntudat szubjektív hajlamai írják elő, hanem azoknak az eseményeknek vetülete a hétköznapokban, amelyek az emberiséget valóban megformálják, előre vagy hátra, de - végső fokon - mindig előre, mindig fölfelé viszik /~~xxxxxxxxxxxx~~ bármennyi bűnön, bármennyi szennyen, bármennyi fájdalomon keresztül./

Nehéz éveket éltünk át - és élünk át még mindig. De hogy a súlyos élet emberformáló hatásai némák maradnak-e vagy szóban jutnak a kortársak megsegítésére, az utókor okulására: ez a költő hivatása. Te nem hiába hivatkoztál József Attilára. Ő már fiatalon mondta: "Nem én kiáltok". Ezekben a versekben sem te kiáltasz; te csak medium vagy arra, hogy formált szóvá válják, amit e nehéz években a legjobbak éltek, éreztek, gondoltak. És én azt hiszem: abban igazán egyéni a költő, ha költői egyénisége nem öncél, nem kezdet és vég, hanem médium, amelyen keresztül a kor igazi kérdései, az igazi ember életviszonyai jutnak megfogalmazt, időt álló kifejezésre.

Ezért nem döntő az én szememben a költői kifejezés "eredetisége", a képek, a hasonlatok frappáns, sokkot kiváltó merészsége. Az kell - és soha még annyira nem kellett, mint a mi időnkben - hogy a szavakról lehulljon az a rutinmocsok, ami elvette igazi /végső fokon ma is érvényes/ értelmüket. Ezt csinálja igazán sikerült verseidben a te nyelved. /Nincs és nem volt soha olyan lírikus, aki csak sikerült verseket irt volna/. Ezekben a szavak nagy erővel tárják fel rég elfelejtett valódi értelmüket és a mondatok a szavak súlyától tartva és egyensúlyban tartva adnak olyan szilárd épületet, amelyben a mi időnk legjobbak emberei lakhatnak, otthonra találhatnak, mert magukra, legjobban Önükre ismerhetnek.

Goethe mondotta a költő hivatásáról - bocsáss meg, hogy kénytelen vagyok e szavakat a magam rossz prózájában tolmácsolni - "ha az ember kinjában elnémul, nekem megadta egy isten, hogy kimondjam, mit szenvedek" Ezt a költői hivatást ~~ix~~ teljesítetted te ezekben a nehéz években. Ezért mondok neked köszönetet.

Gyuri

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.